

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 493/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rasismin kitkemisestä Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Emma Karin /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 493 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä rasismin kitkemiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kaikenlainen rasismi on äärimmäisen tuomittavaa. Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA) julkaisi joulukuussa 2017 toisen Euroopan unionin vähemmistöjä ja syrjintää koskevan kyselytutkimuksen (EU-MIDIS II) tulokset. Tutkimus perustui FRA:n ensimmäiseen vastaavaan tutkimukseen vuodelta 2008. Marraskuussa 2018 FRA julkaisi tutkimusraportin ”Being Black in the EU”, jossa kuvataan valittuja tuloksia edellä mainitusta EU-MIDIS II kyselytutkimuksesta. Tutkimuksen mukaan rasistinen väkivalta sekä syrjintä mukaan lukien häirintä ovat huolestuttavan yleisiä Suomessa. Myönteisiä tuloksia Suomen osalta oli se, että kyselyyn vastanneet henkilöt osoittivat suurempaa luottamusta julkisiin instituutioihin kuin valtaväestön edustajat Suomessa ja kuin kyselyyn vastanneet henkilöt muissa EU-maissa keskimäärin. Lisäksi suurin osa vähemmistöjen edustajista on erittäin kiintyneitä asuinmaahansa ja he ovat myös enimmäkseen avoimia toisia etnisiä ryhmiä kohtaan.

Rasismin ja syrjinnän laajuus Suomessa edellyttää tehokkaita toimenpiteitä monella tasolla. Toimenpiteitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä syrjintään mukaan lukien häirintään ja viharikoksiin puuttumiseksi on suunniteltu ja toteutettu muun muassa Valtion kotouttamisohjelmassa (VALKO II), kansallisessa perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmassa, Merkityksellisenä Suomessa toimintaohjelmassa, hallituksen maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa sekä sisäisen turvallisuuden strategiassa. Oikeusministeriön koordinoiman Against hate-hankkeen tavoitteena on viharikosten vastaisen työn kehittäminen. Hankkeen toiminta keskittyy viharikosraportoinnin kehittämiseen sekä viranomaisten, erityisesti poliisin, syyttäjän, tuomareiden viharikosten vastaisten toimintavalmiuksien vahvistamiseen sekä viharikosten uhrien tukemisen kehittämiseen. Oikeusministeriö osallistuu myös EU:n rahoittamaan PROXIMITY –hankkeeseen (Proximity Policing Against Racism, Xenophobia and other forms of intolerance), jonka päätavoitteena on rasismin, muukalaisvihan ja muiden suvaitsemattomuuden muotojen ehkäiseminen paikallisviranomaisten toimintavalmiuksien vahvistamisen kautta.

Sisäministeriö, oikeusministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö ovat marraskuussa 2018 asettaneet työryhmän, jonka tehtävänä on laatia ehdotuksia rikoslaille rangaistavan vihapuheen ja

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 493/2018 vp

lailla kielletyn häirinnän tehokkaammaksi kitkemiseksi sekä toiset ihmiset huomioon ottavan keskustelukulttuurin edistämiseksi. Vuonna 2019 käynnistyy osana valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintaa hanke, jossa arvioidaan yhdenvertaisuuslain toimivuutta.

Oikeusministeriön yhteydessä toimiva Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO) edistää toiminnallaan muun muassa afrikkalaistaustaisten ihmisten osallisuutta käymällä keskustelua etnisten, kulttuuristen ja uskonnollisten vähemmistöjen, viranomaisten, poliittisten puolueiden ja kansalaisjärjestöjen välillä valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.

Helsingissä 20.12.2018

Oikeusministeri Antti Häkkänen